

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

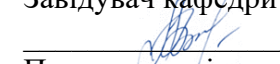
Гарант освітньої програми

 Олесья РЕВТЬО

02 вересня 2024 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Ганна ЖОСАН

Протокол засідання кафедри

менеджменту, маркетингу

та інформаційних технологій

від *29 серпня 2024 року № 1*

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ МАРКЕТИНГ І ЛОГІСТИКА В АГРОБІЗНЕСІ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма – «Агроінженерія»

Спеціальність – 208 Агроінженерія

Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

Кропивницький – 2024

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Маркетинг і логістика в агробізнесі
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Кафедра менеджменту, маркетингу та інформаційних технологій
Викладач	Боліла Світлана Юріївна - кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Контактна інформація	bolila_s@ksaeu.kherson.ua
Графік консультацій	Щосереди 15:00-16:20
Програма дисципліни	1. Маркетинг в агробізнесі, його сутність, роль та основні завдання. 2. Аграрний ринок, його структура та особливості функціонування. 3. Попит і пропозиція на аграрну продукцію та фактори їх формування. 4. Якість і безпечність сільськогосподарської продукції, стандарти та контроль. 5. Товарна політика аграрних підприємств та управління асортиментом. 6. Ціноутворення на аграрну продукцію, методи та фактори впливу. 7. Організація реалізації та збуту аграрної продукції. 8. Логістика в агробізнесі, поняття, функції та основні процеси. 9. Матеріально-технічне забезпечення аграрного виробництва та його ефективність. 10. Виробнича логістика аграрних підприємств та управління матеріальними потоками. 11. Логістика зберігання аграрної продукції та складські системи. 12. Транспортна логістика в агробізнесі та організація перевезень. 13. Розподільча логістика та система збуту аграрної продукції. 14. Логістичні витрати в агробізнесі та напрями їх оптимізації. 15. Взаємозв'язок маркетингу і логістики в агробізнесі.
Мова викладання	українська

1. Анотація курсу

Анотація курсу	Дисципліна «Маркетинг і логістика в агробізнесі» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системних знань і практичних навичок з організації маркетингової та логістичної діяльності аграрних підприємств. Курс розкриває особливості аграрного ринку, поведінки споживачів сільськогосподарської продукції, ціноутворення, збуту, а також управління матеріальними, інформаційними та фінансовими потоками в агробізнесі. Особлива увага приділяється інтеграції маркетингових і логістичних рішень, підвищенню конкурентоспроможності аграрної продукції, оптимізації витрат та забезпеченню сталого розвитку аграрних підприємств.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	<i>Метою викладання дисципліни є формування у студентів теоретичних знань і практичних компетентностей з маркетингу та логістики в агробізнесі, необхідних для ефективного управління виробничо-збутовою діяльністю аграрних підприємств в умовах ринкової економіки та глобалізації агропродовольчих ринків.</i>
Завдання вивчення дисципліни	Основними завданнями вивчення дисципліни є: ▪ формування розуміння сутності та ролі маркетингу і логістики в системі агробізнесу; ▪ вивчення специфіки аграрних ринків і факторів, що впливають на попит і пропозицію сільськогосподарської продукції; ▪ набуття знань щодо маркетингових досліджень у сфері агробізнесу; ▪ опанування методів сегментації ринку, позиціонування та формування маркетингової стратегії аграрного підприємства; ▪ засвоєння принципів ціноутворення на аграрну продукцію; ▪ вивчення організації збуту та просування продукції аграрних підприємств; ▪ формування уявлень про логістичні системи в агробізнесі та управління ланцюгами постачання; ▪ набуття навичок планування та оптимізації логістичних процесів (постачання, зберігання, транспортування, розподіл); ▪ розвиток здатності приймати управлінські рішення з урахуванням маркетингових і логістичних факторів.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Інтегральна	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі агропромислового виробництва, що передбачає застосування певних знань та вмінь, технологічних методів та прийомів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні	ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Фахові	ФК 6. Здатність вибирати і використовувати механізовані технології, в тому числі в системі точного землеробства; проектувати та управляти технологічними процесами й системами виробництва, первинної обробки, зберігання, транспортування та забезпечення якості сільськогосподарської продукції відповідно до конкретних умов аграрного виробництва. ФК 13. Здатність організовувати роботу та забезпечувати адміністративне управління виробничими підрозділами, які здійснюють технічне забезпечення агропромислового виробництва відповідно до реалізації правових вимог безпеки життєдіяльності і охорони праці; аналізувати показники техногенних та природних небезпек, а також планувати і виконувати відповідні захисні заходи. ФК 14. Здатність здійснювати економічне обґрунтування доцільності застосування технологій та технічних засобів в агропромисловому виробництві, інженерно-технічних заходів з підтримання машинно-тракторного парку, фермської та іншої сільськогосподарської техніки в працездатному стані.

Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	РН 2. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності. РН 7. Розв'язувати складні інженерно-технічні задачі, пов'язані з функціонуванням сільськогосподарської техніки та технологічними процесами виробництва, зберігання, обробки та транспортування сільськогосподарської продукції. РН 9. Виявляти, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають у процесі професійної діяльності, та формувати у майбутнього фахівця почуття відповідальності за виконувану роботу. РН 23. Аналізувати ринок продукції та сільськогосподарської техніки. Складати бізнес-плани виробництва сільськогосподарської продукції. Виконувати економічне обґрунтування технологічних процесів, технологій, матеріально-технічного забезпечення аграрного виробництва. Застосовувати методи управління проектами виробництва продукції рослинництва та тваринництва.

4. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2024-2025
Семестр	7 семестр
Курс	4 курс
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента ОК 16
Пререквізити	Технологія виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, Експлуатація машин та обладнання в рослинництві
Постреквізити	Економіка та організація аграрного виробництва

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	4,0 / 120
Лекції	28
Практичні / Семінарські	30
Лабораторні	-
Самостійна робота	62
Форма підсумкового контролю	залік

6. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	персональний комп'ютер або ноутбук; мультимедійний проектор; доступ до мережі Інтернет; офісні програмні пакети (Microsoft Office, LibreOffice або аналоги);електронні навчальні платформи та сервіси дистанційного навчання; програмні засоби для обробки та аналізу даних (електронні таблиці, онлайн-калькулятори).
------------------------------------	--

Обладнання	демонстраційні матеріали (презентації, схеми, таблиці); навчально-методичні матеріали в електронному та друкованому вигляді.
-------------------	--

7. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговоренні дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Умови перескладання: здобувачам ВО, які за результатами екзаменаційної сесії мають заборгованість, розпорядженням декана факультету надається право на їх ліквідацію з визначенням графіка перездачі. Графік ліквідації академічної заборгованості складається у деканаті факультету з погодженням із деканом, завідувачами кафедр і доводиться екзаменаторів та здобувачів вищої освіти, не пізніше одного тижня після закінчення терміну екзаменаційної сесії.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання пропущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лек	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина 1. Маркетинг в агробізнесі							
1	Лекція 1	Маркетинг в агробізнесі: сутність і завдання	2			4	
1	ПР1	Аналіз ринку аграрної продукції	–		2		5
2	Лекція 2	Особливості аграрного ринку	2			4	
2	ПР 2	Попит і пропозиція на аграрну продукцію	–		2		5
3	Лекція 3	Попит і пропозиція. Сезонність	2			4	
3	ПР 3	Фактори формування попиту	–		2		5
4	Лекція 4	Якість і безпечність аграрної продукції	2			4	
4	ПР 4	Оцінка якості аграрної продукції	–		2		5
5	Лекція 5	Товарна політика в агробізнесі	2			4	
5	ПР 5	Формування асортименту продукції	–		2		5
6	Лекція 6	Ціноутворення на аграрну продукцію	2			4	
6	ПР 6	Розрахунок ціни аграрної продукції	–		2		5
7	Лекція 7	Реалізація аграрної продукції	2			4	
7	ПР 7	Аналіз каналів збуту	–		2		5
	ПК ЗЧ 1					3	10
Змістова частина 2. Логістика в агробізнесі							
8	Лекція 8	Основи логістики в агробізнесі	2			4	
8	ПР 8	Аналіз логістичних потоків	–		2		5
9	Лекція 9	Матеріально-технічне забезпечення	2			4	
9	ПР 9	Організація матеріально-технічного постачання	–		2		5
10	Лекція 10	Виробнича логістика	2			4	
10	ПР 10	Планування виробничих процесів	–		2		5
11	Лекція 11	Логістика зберігання	2			4	
11	ПР 11	Організація зберігання продукції	–		2		5
12	Лекція 12	Транспортна логістика	2			4	
12	ПР 12	Вибір транспортних засобів	–		2		5
13	Лекція 13	Розподільча логістика	2			4	

13	ПР 13	Логістичний сервіс	–		2		5
14	Лекція 14	Взаємозв'язок маркетингу і логістики	2			4	
14	ПР 14	Оптимізація логістичних витрат	–		2		5
15	ПР 15	Комплексний аналіз маркетингово-логістичної діяльності аграрного підприємства	–		2		5
	ПК ЗЧ 2					3	15
	РАЗОМ		28		32	62	100

9. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювально-спонукальне, система візуальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій Наочні методи навчання, ілюстрування
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, обговорення, кейс-методи, роботи в малих групах тощо
Лабораторні	-
Самостійна робота	Написання творчих робіт, есе та підготовка презентацій з проблематики маркетингу і логістики в агробізнесі; підготовка наукових доповідей за темами функцій маркетингу, елементів маркетингового комплексу та логістичних процесів в аграрному виробництві; написання тез доповідей і участь у науково-практичних конференціях; вивчення та узагальнення практичного досвіду застосування маркетингових і логістичних інструментів у діяльності сучасних вітчизняних аграрних підприємств і зарубіжних компаній; участь у конкурсах студентських наукових робіт з маркетингово-логістичної тематики.

10. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль
Усний контроль (опитування, доповідь); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, термінологічний диктант, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі); презентація самостійної роботи студента; спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача
Підсумковий контроль за змістовою частиною
Передбачає написання підсумкової роботи шляхом надання відповідей на теоретичні питання, тести та вирішення задач
Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік. Залік виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якою студент отримує залік – 60 балів.

**Розподіл балів з дисципліни
(форма контролю – залік)**

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)																	Підсумкова оцінка (залік)
Змістова частина 1							Змістова частина 2										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ПК ЗЧ 1	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	ПК ЗЧ 2	
Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 10	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 15	Max 100

11. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

12. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. Бородка Н. О. Маркетинг : навч. посіб. Київ : Кондор, 2022. 362 с. 2. Буряк Р. І., Збарський В. К., Талавира М. П., Бондаренко В. М. Маркетинг: [підручник]. Київ: ЦП «КОМПРИНТ». 2023. 538 с. 3. Маркетинг : навч. посіб. / Н. Іванечко, Т. Борисова, Ю. Процишин, Р. Окрепкий, В. Дудар, С. Хрупович, О. Борисак ; за ред. Н. Р. Іванечко. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 180 с. 4. Маркетингова діяльність підприємств: підручник за заг. ред. Косенко О.П. 2-ге вид., зі змінами і доповненнями. Харків: ТОВ «Оберіг», 2023. 1155 с. 5. Павлов К. В., Лялюк А. М., Павлова О. М. Маркетинг: теорія і практика: підручник. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф». 2022. 408 с. 6. Палига Є. М., Гірняк О. М., Лазановський П. П. П 14 Маркетинг : підруч. Львів : Українська академія друкарства, 2020. 352 с. 7. Парсяк В. Н. Маркетинг: сучасна концепція та технології : підручник. стер. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 326 с. 8. Сенишин О. С., Кривешко О. В. Маркетинг : навч. посібник. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 347 с. 9. Жигулін О. А. Логістика, управління й конкурентоспроможність в агробізнесі : навч. посібник / Жигулін О. А., Махмудов І. І., Жигуліна, Н. О. - Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 519 с. - Режим доступу: https://hdl.handle.net/11300/31341 10. Дьомін О.А., Загурський О.М. Транспортні технології в аграрному виробництві: Навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2021. 465 с.
Додаткова	- Боліла С. Ю., Кириченко Н. В. Маркетингові аспекти створення доданої вартості продукції в регіональному виробництві овочів та сфери їх переробки. Ефективна економіка. 2020. № 12. http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/5364. 6. Боліла С.Ю., Кириченко Н.В. Розвиток діяльності аграрного підприємства на основі активізації його маркетингових зусиль. Ефективна економіка. (категорія Б). Дніпровський державний аграрно-економічний університет Видавництво ТОВ «ДКС – центр», 2021. №5. URL: http://surl.li/bftqq. 7. Боліла С.Ю., Кириченко Н.В. Маркетингові дослідження регіонального флористичного ринку як орієнтир для прийняття рішень щодо розвитку квіткового бізнесу. Ефективна економіка. (категорія Б). Дніпровський державний аграрно-економічний університет Видавництво ТОВ «ДКС – центр», 2021. №4. 1.д.арк. URL: http://surl.li/azumt/. 8. Боліла С.Ю., Кириченко Н.В. Клієнтоорієнтовані стратегічні вектори агробізнесу на продовольчому ринку в умовах глобальних викликів. Ефективна економіка. (категорія Б).№11. Дніпровський державний аграрно-економічний університет Видавництво ТОВ «ДКС – центр», 2021. https://goo.su/WbQ. 9. Тюріна Н. М. Логістика : навч. посібник / Н. М. Тюріна, І. В. Гой, І. В. Бабій. - Київ : Центр учбової літератури, 2017. - 392 с. 10. Сумець, О. М. Теоретико-методологічні засади логістичної діяльності підприємств агропродовольчого

	комплексу : монографія / О. М. Сумець. – Харків : Друкарня Мадрид, 2015. 544 с.
Інформаційні ресурси	1. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: http://www.kmu.gov.ua 2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: http://rada.gov.ua/ 3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua 4. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: http://ief.org.ua 5. Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: http://www.ier.com.ua 6. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України. URL: https://me.gov.ua/?lang=uk-UA. 7. Група компаній «Українська Маркетингова Група» (UMG, Research International Ukraine) URL: http://www.umg.ua 8. Компанія маркетингових досліджень «TNS Ukraine» URL: http://www.tnsfres.com.ua 9. Українська асоціація маркетингу (офіційний сайт). URL: http://uam.in.ua/ukr/ 10. International Institute of Marketing Professionals (IIMP®) (офіційний сайт). URL: http://www.theiimp.org/marketing-international-association/ 11. American Marketing Association (офіційний сайт). URL: https://www.ama.org 12. Data Marketing&Analytics (офіційний сайт) URL: https://thedma.org 13. Internet Marketing Association (офіційний сайт) . URL: https://imanetwork.org .